

اظهار نظر نسبت به شمول موافقت مالی FATF

امیر فیض- حقوقدان

به اختصار اینکه آقای نبویان احدی از مجلسیان در رابطه با موافقت نامه مالی مبارزه با پولشویی اظهار داشته که آمریکائی ها در مقابل رفع تحریم های بانکی از جمهوری اسلامی خواستار تحویل قاسم سلیمانی فرمانده سپاه قدس شده است و سخنگوی وزارت خارجه **فرقه تبهار**، آن خبر را تکذیب کرده است. از آنجا که موضوع موافقت مالی FATF در تحریر مورخ ۱۹/۹/۲۰۱۶ پیاده شده و نظریه اینکه اظهارات آقای نبویان و سخنگوی وزارت خارجه **فرقه تبهار** حالت معارضه و ناسازگاری را دارد لذا تحریر حاضر تکلیف ورود را احساس مینماید.

اظهار نظر

صلاحیت شمول

موافقت مالی FATF که جمهوری اسلامی نیز یکی از امضا کنندگان آن است و بعد از برجام به موافقت جمهوری اسلامی رسیده است سند صلاحیت و شمول آن بر جمهوری اسلامی است.

محدوده صلاحیت

محدوده صلاحیت موافقت مالی که در واقع در ماهیت یک عهد نامه بین کشورهاست در رابطه با پول شوئی و تروریسم؛ پایه ریزی شده است محدوده آن بسیار وسیع و اختیارات آن اگرچه در سه یا چهار اصل و ۴ توصیه منتشر شده است ولی در عمل و تفسیر، اهداف آن قرارداد بسیار دست بالای نامحدودی دارد.

از باب مثال در بیان محدوده صلاحیت موافقت مالی آمده است <مطالعه روندهای پول شوئی – نظارت قانونی و اجرای قوانین مالی در سطح ملی و بین المللی> که در تفسیر و اجرا با محدوده نامشخص و وسیعی روبروست، خاصه واژه نظارت قانونی در سطح ملی و بین المللی شمولی بسیار وسیع و حساس را نشان میدهد.

موافقت مالی FATF با آنکه از قطعنامه های شورای امنیت سازمان ملل پشتیبانی نمیشود ولی هماهنگی بسیار سنگین قابل اعتمادی بین همه کشورهای جهان میباشد.

موقعیت جمهوری اسلامی

موقعیت جمهوری اسلامی در قرارداد FATF در شاخص ترین و خطرناک ترین موضع شناخته شده است بطوریکه در لیست رسمی FATF جمهوری اسلامی به همراه ۱۱ کشور دیگر در شاخص خطر قرار گرفته و در بین ۱۱ کشور مزبور تنها جمهوری اسلامی و کره شمالی با علامت قرمز معرفی شده اند.

اثر تشکیل لیست مزبور این است که کشورهای جهان بنا بر قرارداد FATF در انجام معاملات با کشورهای در لیست منفی FATF احتیاط کامل مینمایند و یکی از عللی که جمهوری اسلامی از بعد از برجام نتوانست از روابط مالی آزاد با کشورهای دیگر استفاده کند عدم حضورش در قرارداد FATF بود که ناچار گردید آنرا امضا کند و یکسال هم تحریم های بانکی علیه جمهوری اسلامی تعلیق شد.

ولی باز هم امضای قرارداد FATF نتوانست مانع رفع مشکلات بانکی جمهوری اسلامی بشود. چنانکه معاون وزارت خزانه داری آمریکا در جلسه سنا گفت: <ریسک تعامل با ایران در دوره پسا برجام تغییری نکرده است. بانک مرکزی و بانکهای ایران همچنان در لیست منطقه پول شونی ماده ۳۱۱ قانون پاتریوت آمریکا هستند. ایران همچنان به همراه کره شمالی در لیست پر ریسکترین کشورهای FATF قرار دارند بیانیه ۱۹ فوریه FATF تصریح میکند که ایران دارای ریسک تامین مالی تروریسم است و نظام مالی کشورها را تهدید میکند.>

دستآورد

** علیرغم وجود برجام به مناسبت وجود موافقت مالی FATF بانک مرکزی و سایر بانکهای جمهوری اسلامی در تحریم قرار دارند.

** مسئله ای که آقای نبویان عنوان کرده رابطه مستقیم با موضوع موافقت مالی (قرارداد FATF) ندارد یعنی در قرارداد FATF گفته نشده که دفتران موافقت مالی حق جلب افراد را دارد بلکه جریان از این قرار میتواند باشد که:

از آنجا که جمهوری اسلامی در تقلاست تا تحریم های بانکی برداشته شود و مانع آنها هم قرارداد FATF شناخته میشود، قسمت اجرایی دفتر FATF در مقابل اصرار برداشتن تحریم های بانکی و حذف نام جمهوری اسلامی از لیست سیاه کشورهای تروریستی و پول شویی ممکن است در گفتگو، معامله روی قاسم سلیمانی که نامش در لیست تروریست و تحریم آمریکاست، مطرح شده باشد. **مذاکره برای انجام معامله با اجرای حکم تفاوت دارد** و در کلامی روشن موضوع تحویل قاسم سلیمانی در عوض تخفیف در موقعیت جمهوری اسلامی در لیست سیاه بر مبنای توافق مطرح شده نه الزام.

نمونه ای که میتوان از باب معامله FATF با جمهوری اسلامی ارائه داد توافق FATF با جمهوری اسلامی در مورد تعلیق تحریمات بمدت یکسال بشرط قبول عضویت FATF از سوی جمهوری اسلامی است که به همان توافق هم عمل شد در حالیکه می دانیم که انجام چنین توافقی که یک تصمیم اجرایی است در حد وظائف FATF نیست.